

בית הספר היסודי יהודה המכבי

17/04/2020

מתווה עדכני ללמידה מרחוק – אפריל 2020

הורים יקרים שלום,

מבקש לשתף אתכם במתווה העבודה העדכני שלנו בתקופה שלאחר הפסח. המתווה נוצר לאור תובנות שנאספו מאין ספור שיחות טלפון אישיות עם הורים שלי ושל צוות בית הספר וכן ניתוח שאלונים שהועברו במקביל על ידי בית הספר ועיריית תל אביב. זאת, בניסיון להבין את הצרכים והבקשות של הקהילה מאתנו ולפעול ביעילות וברגישות ביחס למשפחות ולתלמידים. כל מקורות המידע מסמנים לי דבר אחד ברור – **אין** תמימות דעים בקרב הורי בית הספר על הדרך הנכונה להתנהל בעת הזו. מעולם לא ראיתי את הקהילה שלנו מגוונת כל כך בצרכיה ורצונותיה.

המתווה המוצג מבקש לאזן בין הרצון של חלק מההורים להתקדם בחומר הלימודים הפורמלי מול בקשות של הורים אחרים לשחרר אותם מנטל הלמידה כליל. משפחות רבות מדווחות על קושי לייצב סדר יום ועל דאגות כלכליות ורגשיות ומבקשות דווקא תמיכה רגשית וחברתית. בנוסף יש לתת את דעתנו לצורך של הילדים הצעירים בתמיכה טכנית וסיוע בהתארגנות, כאשר לא תמיד ההורים בבית או פנויים לעזור. כן, יש לקחת בחשבון את המחסור במחשבים בבתי מרובי ילדים. בתנועה שלנו קדימה אנו קשובים לכל הקולות ומנסים ליצור מתווה שנותן מענה, גם אם חלקי, לכולם.

הדגשים שהובילו ליצירת המתווה החדש:

1. **חיזוק הקשר בין המורה לתלמיד ובין התלמידים לבין עצמם:** מטרה זו נותרה המטרה הראשית של המאמץ שלנו בתקופת הלמידה מרחוק. נרחיב את היקף המפגשים בין המורה לתלמידים וכן, ניצור מבנים קבוצתיים קטנים בהם הילדים יכולים לבוא לידי ביטוי, להבדיל מאשר בפורמט כיתתי מלא.
2. **איתור תלמידים ומשפחות בסיכון:** ככל שתקופת הלמידה מרחוק וההימצאות של כולם בבתי המצוקה בבתי עלולה לגבור ועלינו לשאוף לזהות מצוקות אלה ולחשוב כיצד ניתן לתמוך ולהקל. צוות היועצות והצוות הטיפולי מרכזים סוגיה חשובה זו ויפעלו ישירות מול המשפחות הזקוקות לסיוע.
3. **התקדמות ממשית בתוכנית הלימודים:** ככל שתקופת הלמידה מרחוק מתארכת, אנו חייבים לצמצם את הפער הלימודי שיווצר לתלמידינו אל מול תכנית הלימודים במקצועות היסוד. הדבר מקבל משנה חשיבות כשמדובר בכיתות ה'ו' עבורן המרחק מחטיבת הביניים קצר ויהיה קשה להשלים את הפער בתקופת בית הספר היסודי. עלינו לקחת בחשבון משפחות ותלמידים שלא יוכלו להפיק תועלת מתהליכי למידה מרחוק, איכותיים ככל שיהיו. לכן, קצב ההתקדמות יהיה מידתי וזהיר כדי לשמור על הוגנות.

בית הספר היסודי יהודה המכבי

4. הגברת השימוש במפגשים סינכרוניים אפקטיביים: הפוטנציאל של השיעורים הסינכרוניים לטובת למידה פורמלית לא מוצה ברמה המוסדית. אין כוונה לקדם הוראה פרונטלית מיושנת אלא לתרגם את הפדגוגיה שלנו ללמידה מרחוק ולאפשר לתלמידים לשוחח ביניהם במרחב הדיגיטלי. מטלות לביצוע עצמאי של התלמידים ימשיכו להוות מרכיב חשוב בתהליכי הלמידה לצד המפגשים הסינכרוניים.
5. תכנית כיתתית והסדרת מבנה יום הלימודים: בתחילת כל שבוע תפרסם מחנכת הכיתה תכנית כיתתית שבועית עבור הכיתה בה יפורסם התמהיל בין מפגשים סינכרוניים למטלות לביצוע עצמאי (א-סינכרוני). יצרנו מבנה יום לימודים גמיש דיו כדי לאפשר למשפחות לקבוע את סדר היום המתאים להן, אך גם מגדיר מספיק עוגנים כדי לייצב את שגרת הלמידה.

מרכיבי יסוד בשגרת הלמידה מרחוק בבית הספר:

- המהלך מחייב אימוץ משותף של שפה וסדירות כדי לעודד את התלמידים לקחת חלק בלמידה. בתכנית הכיתתית, שתפורסם על ידי המחנכת, תוכלו לזהות את המרכיבים השונים. ביקשתי מהצוות להתנסות בבניית תכניות כיתתיות מגוונות בהתאם למטרות הלמידה, גיל התלמידים ושיקולים מקצועיים נוספים. זאת, כדי ליצור מגוון של דגמים מהם נוכל ללמוד. אדע לעקוב אחר התהליכים השונים ולדייק את הצוות בהמשך להתנסות בפועל.
- **מטלות לביצוע עצמאי (א-סינכרוניות):** נמשיך להקצות מטלות לביצוע עצמאי באמצעות מערכת ה-teams. נרצה להרחיב את הקנייה של חומר לימודי חדש באמצעות סרטונים ואחרים תרגול ממוקד (מודל "הכיתה ההפוכה"). מטלות אלה, מאפשרות גמישות מרבית לתלמידים ללמוד בעיתוי ובקצב המתאים להם. המטלות יפורסמו מדי בוקר בשעה 08:00 והתלמידים יוכלו לבצען בזמנם החופשי, לאורך היום.
 - **פתיחת היום:** מדי יום, מחנכי הכיתות יזמו מהלך לפתיחת היום. טקס קצר זה, בין אם מוקלט או בשידור חי, נועד להכניס את התלמידים ליום הלימודים כאשר מולן מחנכת הכיתה מדריכה בצורה מסודרת אודות המטלות המצפות לנו בהמשך היום. זה עשוי להיות עוגן מועיל להורים המדווחים על קושי בהתנעת הלמידה בבית.
 - **ליווי מרחוק:** המורים יפרסמו שעה יומית בה הם יהיו זמינים למענה על שאלות הורים ותלמידים באמצעות התכתבות במערכת ה-Teams. התלמידים יוזמנו לבצע את המטלות שלהם בחלון זמן זה ולפנות למורה אם מתגלה קושי בזמן העבודה. עוגן זה נועד לעזור להורים לסמן את זמן העבודה העצמאי של הילדים.

בית הספר היסודי יהודה המכבי

- **מפגשים סינכרוניים:** ניהול שיחות וידאו מרובות משתתפים (לרוב, באמצעות Zoom). כפי שכתבתי לעיל, יש לאזן בין מפגשים מרובי משתתפים בהם התלמידים לא יכולים להשמיע את קולם, לבין מפגשים קבוצתיים מצומצמים בהם ניתן לטפח יחסי קירבה ולשתף ברעיונות. הזמן מתנהל אחרת במרחב הסינכרוני וכדי לא לאתגר את משאבי הקשב של התלמידים לעודד חלוקה לקבוצות, מרבית המפגשים הסינכרוניים יארכו 30 דקות.

מחסור במחשבים בבתי

- הורים רבים מדווחים על מחסור במחשבים בבתי, דבר היוצר צוואר בקבוק בהתחברות ללמידה מרחוק. הדבר נבדק בעבר על ידי עיריית תל אביב, ולצער, אין היתכנות לחלוקת מחשבים לבתי. מבקש לסמן כמה כיוונים להקלה על הקושי, גם אם אין ביכולתנו לפתור אותו כליל:
- קיים איסור מפורש על חלוקת ספרי הלימוד לבתי ספר בעת הזו. פניתי למשרד החינוך בבקשה לשקול מחדש את האיסור ולהגדיר פרוטוקול שיאפשר זאת, תוך שמירה על בריאות הציבור. אעדכן ככל שתתקבל תשובה.
 - יש להרחיב את אמצעי הקצה ולכלול בהם גם טלפונים חכמים וטאבלטים. ניתן להתחבר לשיחות זום סינכרוניות, לגשת למטלות בטימס ולצפות בסרטונים ומצגות באמצעות טלפונים וטאבלטים. אנו נשתדל ליצור תכנים המתאימים גם למסכים קטנים.
 - אנו ננסה לקצר את משך השהייה מול מסכים ולהפנות את התלמידים לכתיבה במחברת לאחר צפייה בסרטון או מצגת. כך, נוכל גם לקצר את משך העבודה מול המסך וגם לעודד כתיבה על דף החסרה בעבודה מול מחשב.
 - הנחיתי את הצוות לפזר את המפגשים הסינכרוניים והמטלות לאורך היום ולהגביל את אורכם המצטבר, כך שגם משפחה מרובת ילדים עם מחשב אחד משותף, תוכל להגיע למרבית המפגשים ולבצע את מירב המטלות.

בית הספר היסודי יהודה המכבי

אנו בעיצומו של מסע בו הדבר היחיד היציב באמת הוא אי הודאות בפניה אנו ניצבים. אנו נדרשים להמציא את עצמנו ברמה המשפחתית, האישית והמקצועית בקצב מהיר. כל אחד מאתנו ספון בביתו, מתמודד בדרכו ומחפש את הפתרונות המתאימים לו. שב ומסמן את השונות הגדולה שבין העמדות והצרכים בקהילה שלנו ומודה לכולם על ההתחשבות ההדדית, אורך הרוח וההבנה כי אין מנוס מללמוד תוך כדי תנועה. מקווה לראותכם בקרוב בבית הספר כדי לשוב ולשוחח על אתגרי השגרה.

רק בריאות ודרישת שלום לכל תלמידי,

אדר ארד

מנהל בית הספר